

Modeling Wisdom Based on Cognitive Abilities and Family Atmosphere with the Mediating Role of Emotion Regulation among University Students

1. Nazanin Karimzadeh Soreshjani^{ID}: Department of Psychology, ShK. C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran

2. Reza Ahmadi^{ID*}: Department of Psychology, ShK. C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran

3. Mohammad Ghasemi Pirbalouti^{ID}: Department of Psychology, ShK. C., Islamic Azad University, Shahrekord, Iran

*Corresponding Author's Email Address: dr.ahmadi@iaushk.ac.ir

Abstract:

Objective: The aim of this study was to model wisdom in university students based on cognitive abilities and family atmosphere, with the mediating role of emotion regulation.

Methods and Materials: This applied study used a descriptive-correlational design within the framework of structural equation modeling (SEM). The statistical population comprised all male and female university students in Shahrekord during the 2024–2025 academic year. Following Stevens' rule of 15 participants per indicator, a sample size of 510 was determined and selected using available and random sampling. Data were collected through four standardized instruments: Ardel's Three-Dimensional Wisdom Scale (2003), Nejati's Cognitive Abilities Scale (2013), Hill-Burns Family Atmosphere Scale (1964), and Garnefski and Kraaij's Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (2001). Data were analyzed using SPSS-26 and Amos-24.

Findings: The results revealed that cognitive abilities had both a direct effect ($\beta=0.11$, $p<0.01$) and an indirect effect through emotion regulation ($\beta=0.06$, $p<0.01$) on wisdom. Family atmosphere also had significant direct ($\beta=0.11$, $p<0.01$) and indirect effects ($\beta=0.03$, $p<0.01$) on wisdom. Furthermore, cognitive abilities ($\beta=0.26$, $p<0.01$) and family atmosphere ($\beta=0.16$, $p<0.01$) were both positively associated with emotion regulation, which in turn showed a direct effect on wisdom ($\beta=0.14$, $p<0.01$). Model fit indices ($CFI=1$, $GFI=1$, $AGFI=0.98$, $RMSEA=0.039$) confirmed that the proposed model had a good fit with the data.

Conclusion: The findings suggest that wisdom among students is significantly influenced by both cognitive capacities and the emotional quality of the family environment, with emotion regulation serving as a meaningful mediator. Educational planners and psychological counselors are advised to focus on strengthening cognitive skills, improving family interactions, and teaching emotional regulation strategies to promote wisdom development in student populations.

Keywords: *Wisdom, Cognitive Abilities, Family Atmosphere, Emotion Regulation, Students*

How to Cite: Karimzadeh Soreshjani, N., Ahmadi, R., & Ghasemi Pirbalouti, M. (2025). Modeling Wisdom Based on Cognitive Abilities and Family Atmosphere with the Mediating Role of Emotion Regulation among University Students. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 2(3), 1-14.

Received: 22 April 2025

Revised: 29 June 2025

Accepted: 9 July 2025

Published: 24 October 2025

Copyright: © 2025 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons

Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

مدلسازی خردمندی بر اساس توانایی‌های شناختی و جو خانواده با میانجی‌گری تنظیم هیجانات در دانشجویان

۱. نازنین کریم زاده سورشجانی^{ID}: گروه روانشناسی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

۲. رضا احمدی^{*}^{ID}: گروه روانشناسی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران، (نویسنده مسئول)

۳. محمد قاسمی پیر بلوطی^{ID}: گروه روانشناسی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: dr.ahmadi@iaushk.ac.ir

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش، مدلسازی خردمندی دانشجویان بر اساس توانایی‌های شناختی و جو خانواده با میانجی‌گری تنظیم هیجانات بود.

مواد و روش: مطالعه حاضر از نوع کاربردی، توصیفی-همبستگی و مبتنی بر مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان زن و مرد دانشگاه‌های شهرکرد در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ بود. با توجه به قاعده استیونس برای حداقل ۱۵ شرکت‌کننده به ازای هر مؤلفه، حجم نمونه ۵۱۰ نفر تعیین شد و به صورت تصادفی و در دسترس انتخاب گردید. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه‌های خردمندی آردلت (۲۰۰۳)، توانایی‌های شناختی نجاتی (۱۳۹۲)، جو خانواده هیلبرن (۱۹۶۴)، و تنظیم شناختی هیجان گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۱) بود. داده‌ها با استفاده از SPSS-۲۶ و Amos-۲۴ تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که توانایی‌های شناختی هم به صورت مستقیم ($\beta=.11, p<.001$) و هم به واسطه تنظیم هیجانات ($\beta=.06, p<.001$) بر خردمندی تأثیر دارد. جو خانواده نیز به طور مستقیم ($\beta=.11, p<.001$) و از طریق تنظیم هیجانات ($\beta=.03, p<.001$) بر خردمندی مؤثر بود. همچنین تأثیر مستقیم توانایی‌های شناختی ($\beta=.26, p<.001$) و جو خانواده ($\beta=.16, p<.001$) بر تنظیم هیجان معنادار بود. نهایتاً تنظیم هیجان نیز به صورت مستقیم بر خردمندی تأثیر داشت ($\beta=.14, p<.001$). شاخص‌های برازش نشان‌دهنده برازش مناسب مدل بودند.

نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت که خردمندی در دانشجویان تحت تأثیر توانایی‌های شناختی و جو خانواده است و تنظیم هیجانات نقش میانجی معناداری در این رابطه دارد. لذا پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزان آموزشی و مشاوران تربیتی، با تمرکز بر بهبود توانایی‌های شناختی، کیفیت روابط خانوادگی و آموزش تنظیم هیجانات، توسعه خردمندی را در جمیعت دانشجویی هدف قرار دهند. کلیدواژگان: خردمندی، توانایی‌های شناختی، جو خانواده، تنظیم هیجانات، دانشجویان.

نحوه استناددهی: کریم زاده سورشجانی، نازنین، احمدی، رضا، و قاسمی پیر بلوطی، محمد. (۱۴۰۴). مدلسازی خردمندی بر اساس توانایی‌های شناختی و جو خانواده با میانجی‌گری تنظیم هیجانات در دانشجویان. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱-۱۴، (۳)۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴ اردیبهشت

تاریخ بازنگری: ۸ تیر ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۸ تیر ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۱۸ تیر ۱۴۰۴

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY- (NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Wisdom has long been a central theme across both Eastern and Western philosophical traditions, and in recent decades, it has garnered increasing attention from researchers in psychology and behavioral sciences. Though definitions vary across theoretical orientations, wisdom is generally recognized as a multifaceted construct involving cognitive, emotional, and reflective capacities that support individuals in making sound judgments, especially in complex and morally significant situations. Scholars agree that wisdom is not merely an accumulation of knowledge, but a contextual, integrative mode of thinking that incorporates empathy, perspective-taking, and regulation of emotions (Ardelt & Jeste, 2016; Kristjánsson et al., 2021). Furthermore, it is considered a key component of psychological maturity and existential fulfillment (Bluck & Glück, 2019). Despite this agreement, there remains a lack of consensus on a unifying operational definition of wisdom, which poses challenges for empirical investigations.

Recent studies have increasingly emphasized the role of cognitive abilities in predicting and enhancing wisdom. These abilities include memory, selective attention, decision-making, cognitive flexibility, and executive functioning, all of which contribute to one's capacity to navigate life's complexities thoughtfully and adaptively (Carroll, 2005; Yang, 2020). For instance, autobiographical memory, as a form of narrative identity, plays a crucial role in retrieving and integrating meaningful life experiences, which are vital for wisdom-related behavior. Moreover, cognitive skills such as inhibition and planning have been shown to aid in self-regulation, especially under stress, thus enabling individuals to act with prudence and foresight (Tikhomirova et al., 2020).

In addition to individual cognitive resources, contextual and interpersonal factors, particularly family dynamics, significantly influence the development of wisdom. The family is not merely a unit of socialization but also a space

for emotional regulation, value transmission, and modeling of social behavior. Empirical research has suggested that a supportive family atmosphere—characterized by emotional warmth, open communication, and mutual respect—fosters psychological resources such as resilience, social intelligence, and ethical reasoning, all of which are integral to wisdom (Asmal & Latief, 2023; Zare Mazloom et al., 2024). Furthermore, longitudinal studies indicate that early family experiences shape not only affective bonds but also long-term cognitive and moral development (Kristjánsson et al., 2021).

Emotion regulation, as an intermediary mechanism, has also received attention in wisdom research. It is defined as the ability to manage, modulate, and respond appropriately to emotional experiences. Individuals with effective emotion regulation strategies are more capable of adapting to stress, making deliberate choices, and avoiding impulsive reactions, all of which are traits associated with wisdom (Behrouian et al., 2020; Haines et al., 2016). Research has shown that emotion regulation is not only linked to mental health but also to the capacity to take others' perspectives and engage in reflective thinking—key processes in wisdom expression (Bluck & Glück, 2019). Thus, emotion regulation is increasingly being studied as a mediating variable in the relationship between cognitive abilities, social environments, and wisdom.

Despite these insights, few studies have comprehensively examined the interactive effects of cognitive abilities, family atmosphere, and emotion regulation in predicting wisdom, especially among university students in non-Western contexts. University students are at a critical developmental stage, facing identity exploration, academic pressure, and relational transitions. Understanding the mechanisms that foster wisdom in this population is not only theoretically important but also practically relevant for educational interventions. This study therefore aimed to develop and test a structural model of wisdom among university students,

incorporating cognitive abilities and family atmosphere as independent variables, and emotion regulation as a mediator.

Methods and Materials

The study employed a descriptive-correlational design within the framework of structural equation modeling (SEM). The population included male and female students at universities in Shahrekord, Iran, during the 2024–2025 academic year. A sample of 510 participants was selected using a combination of random and convenience sampling, based on Stevens' rule of a minimum of 15 participants per observed variable. Data were collected using four standardized instruments: Ardel's Three-Dimensional Wisdom Scale (2003), Nejati's Cognitive Abilities Questionnaire (2013), Hill-Burns' Family Atmosphere Scale (1964), and the Emotion Regulation Questionnaire by Garnefski and Kraaij (2001). Data were analyzed using SPSS-26 and Amos-24, applying both descriptive statistics and inferential analysis through SEM.

Findings

Descriptive statistics showed relatively high mean scores across all variables, with acceptable ranges of skewness and kurtosis, indicating normal distribution. Correlation analysis revealed significant positive associations between all key variables. Cognitive abilities and family atmosphere were both positively correlated with wisdom. The SEM analysis confirmed the hypothesized model, with all direct and indirect paths statistically significant and model fit indices within acceptable thresholds ($CFI = 1.00$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $RMSEA = 0.039$, $\chi^2/df = 2.23$, $p = 0.135$).

Direct effects included significant paths from cognitive abilities to emotion regulation ($\beta = 0.26$) and to wisdom ($\beta = 0.11$), as well as from family atmosphere to emotion regulation ($\beta = 0.16$) and to wisdom ($\beta = 0.11$). Emotion regulation also had a significant direct effect on wisdom ($\beta = 0.14$). Regarding indirect effects, cognitive abilities influenced wisdom through emotion regulation ($\beta = 0.06$), and family atmosphere also exerted an indirect effect on wisdom via emotion regulation ($\beta = 0.03$). Overall, the total

effects of cognitive abilities and family atmosphere on wisdom were 0.17 and 0.14, respectively.

Discussion and Conclusion

The findings of this study support the notion that wisdom is a multidimensional construct shaped by a dynamic interplay of cognitive, emotional, and environmental factors. The significant role of cognitive abilities in predicting wisdom aligns with previous research indicating that executive functions, particularly memory and decision-making, are foundational to wise reasoning and reflective judgment. The ability to process complex information, evaluate long-term consequences, and resist cognitive biases underlies the intellectual dimension of wisdom.

Furthermore, the results underscore the importance of family atmosphere in nurturing wisdom. A positive, emotionally supportive family environment appears to provide the social and psychological safety necessary for reflective dialogue, perspective-taking, and ethical decision-making—core components of wisdom. These findings resonate with ecological and developmental perspectives that view wisdom as the outcome of both intrapersonal capacities and social-contextual influences.

The mediating role of emotion regulation further highlights the intricate mechanisms through which internal and external resources translate into wise behavior. Emotion regulation enables individuals to manage stress, delay gratification, and engage in thoughtful responses, all of which are prerequisites for acting wisely. This supports contemporary views that wisdom is not merely cognitive but involves emotional mastery and behavioral control.

Taken together, the findings validate the proposed structural model and offer a comprehensive framework for understanding the determinants of wisdom in young adults. This model suggests that fostering wisdom requires interventions at multiple levels—enhancing cognitive flexibility, strengthening family support systems, and teaching emotion regulation strategies. Such a multifaceted approach could be particularly beneficial in academic

settings, where students are navigating complex personal and interpersonal challenges.

In conclusion, the study affirms that wisdom among university students is shaped by both internal capacities and relational experiences, with emotion regulation serving as a

key psychological mechanism. This integrative perspective provides valuable insights for educators, counselors, and policymakers seeking to cultivate wise and resilient individuals capable of contributing meaningfully to society.

(Yang, 2020). به همین دلیل، درک تعامل بین توانایی‌های شناختی و سایر

متغیرهای روان‌شناختی در تبیین سازه خرد اهمیت زیادی دارد. در کنار توانایی‌های شناختی، محیط اجتماعی و بهویژه جو خانواده نیز از متغیرهای اثرگذار بر رشد روانی و اجتماعی فرد، از جمله رشد خرد، بهشمار می‌روند. خانواده به عنوان نخستین و اصلی‌ترین بستر جامعه‌پذیری، با فراهم‌کردن فضای عاطفی امن، ساختارهای ارتباطی مناسب و فرصت‌های تأمل، می‌تواند نقش کلیدی در پرورش رفتارهای خردمندانه ایفا کند (Asmal & Latief, 2023). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که کیفیت روابط درون‌خانوادگی، احساس حمایت و مشارکت عاطفی، و تجربه فضای تعاملی مثبت، با ویژگی‌هایی مانند قدرت درک متقابل، قضاوت متوازن، و تاب‌آوری اجتماعی (Zare, 2024) مرتبط هستند که همه از مؤلفه‌های خرد محسوب می‌شوند (Mazloom et al., 2024). همبستگی معنادار بین انسجام خانواده و توسعه ویژگی‌های روان‌شناختی سالم نظیر مسئولیت‌پذیری، درک دیگران، و تأمل، نیز از جمله یافته‌هایی است که نقش جو خانواده را در شکل‌گیری خرد مورد تأیید قرار می‌دهد (Rejali & Yousefi, 2021).

عنصر مهم دیگری که در پیوند میان توانایی‌های شناختی و جو خانواده با خردمندی مورد توجه قرار گرفته، تنظیم هیجانات است. تنظیم هیجانات به معنای توانایی شناسایی، مدیریت، و تعدیل پاسخ‌های هیجانی است که فرد در برابر محرک‌های مختلف از خود نشان می‌دهد (Haines et al., 2016). این توانایی با خودآگاهی، بازداری شناختی، و مهارت‌های مقابله‌ای سازگارانه مرتبط است و می‌تواند نقش میانجی‌گر را میان محرک‌های شناختی/محیطی و رفتارهای خردمندانه ایفا کند (Behrouian et al., 2020). یافته‌ها حاکی از آن‌اند که توانایی تنظیم هیجانات در موقعیت‌های استرس‌زا، قدرت تصمیم‌گیری اخلاقی و انعطاف‌پذیری فرد را افزایش داده و در نتیجه احتمال بروز رفتارهای مبتنی بر خرد را تقویت می‌کند (Ebrahimi, 2021). از این

خردمندی، به عنوان یکی از مفاهیم روان‌شناسی مشیت‌گرا، طی سال‌های اخیر در کانون توجه پژوهشگران حوزه‌های علوم رفتاری و تربیتی قرار گرفته است. این مفهوم که از سنت‌های فکری شرق و غرب ریشه گرفته، واجد جنبه‌های متنوعی از جمله قضاوت اخلاقی، خودفراروی، خودتنظیمی، و بینش اجتماعی است و به صورت مستقیم با کیفیت زندگی، سلامت روان، و Bluck & Glück, 2019 تصمیم‌گیری‌های اخلاقی فرد در ارتباط است (Kristjánsson et al., 2021). با وجود تلاش‌های گسترده برای تعریف و عملیاتی‌سازی این سازه، هنوز اجماعی بر سر تعریف یکپارچه از خرد وجود ندارد، اما بسیاری از صاحب‌نظران آن را ترکیبی از تجربه، دانش، تأمل و نویغه‌های جدید، خرد را نه صرفاً یک ویژگی فردی، بلکه محصولی از تعامل پیچیده بین توانایی‌های شناختی، محیط اجتماعی و پردازش هیجانی می‌دانند (Ardelt & Jeste, 2016). نظریه‌های جدید، خرد را نه زندگی فعال می‌شود (Yang, 2014).

از جمله متغیرهایی که در پژوهش‌های اخیر به عنوان پیش‌بینی‌کننده یا هم‌بسته با خردمندی مطرح شده‌اند، توانایی‌های شناختی هستند. توانایی شناختی، شامل طیفی از مهارت‌های ذهنی مانند حافظه، توجه، انعطاف‌پذیری شناختی، حل مسئله، و برنامه‌ریزی است که فرد را در کسب، نگهداری و پردازش اطلاعات یاری می‌دهند (Carroll, 2005). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که توانایی‌های شناختی، بهویژه در سطح عالی، با قدرت تحلیل، تفکر انتقادی و درک پیچیدگی‌های اجتماعی مرتبط هستند که از مؤلفه‌های مهم خرد بهشمار می‌آیند (Tikhomirova et al., 2020). همچنین، توانایی‌های شناختی بستر لازم برای یادآوری خاطرات زندگی‌نامه‌ای و تجربیات معنادار را فراهم می‌کنند که در شکل‌گیری و بازخوانی رفتارهای خردمندانه نقش اساسی دارند.

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

Shahmoradi et al., (2021). به صورت غیرمستقیم با خردمندی در ارتباط است ().

افزون بر این، یافته‌های نظری و تجربی در ادبیات بین‌المللی نیز بر نقش توسعه‌یافتنگی روانی و تماس بین‌نسلی در رشد خرد تأکید دارند. به عنوان مثال، کالباف و بودنیک (۲۰۲۳) در مطالعه‌ای نشان دادند که تجربه تعامل بین‌نسلی و مواجهه با دیدگاه‌های متنوع، موجب تقویت دیدگاه انعطاف‌پذیر و در نتیجه رشد جنبه‌های مختلف خرد مانند همدلی و ادراک پیچیدگی‌های اجتماعی می‌شود (Kahlbaugh & Budnick, 2023). این یافته‌ها، همراه با رویکردهای تلفیقی همچون نظریه "فرونسیس" کریستیانسون و همکاران (۲۰۲۱) که خرد را نوعی تفکر ادغام‌شده در بافت اجتماعی می‌دانند، تأکید دارند که رشد خرد پدیده‌ای چندعاملی و پویاست که در تعامل بین ساختهای شناختی، هیجانی، و اجتماعی شکل می‌گیرد (Kristjánsson et al., 2021).

بر این اساس، پژوهش حاضر در پی آن است که با رویکردي جامع، به مدل‌سازی خردمندی دانشجویان بر اساس توانایی‌های شناختی و جو خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجانات پردازد.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی و مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان زن و مرد دانشگاه‌های شهرکرد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. یکی از مسائل مهم که پژوهش‌گر در پژوهش خود با آن مواجه است، تعیین حجم نمونه آماری، می‌باشد. روش نمونه‌گیری به عنوان یک ابزار تسهیل‌گر عمل می‌کند. بنابراین پس از شناسایی جامعه و نمونه آماری با استفاده از تکنیک مناسب به نمونه‌گیری پرداخته شد. برای تعیین نمونه مورد نظر در پژوهش حاضر، از روش نمونه‌گیری در دسترس و به شکل تصادفی استفاده شده است. در مورد تعیین حجم نمونه

رو، بررسی نقش تنظیم هیجانات به عنوان متغیر میانجی در مدل‌های پیش‌بینی‌کننده خرد، به ویژه در بافت فرهنگی ایران، می‌تواند به شناخت عمیق‌تری از سازوکارهای شکل‌گیری خرد بینجامد.

در همین راستا، مطالعات متعددی به بررسی روابط بین این متغیرها پرداخته‌اند. برای مثال، در پژوهش شوقي و همکاران (۲۰۲۳)، نقش میانجی ذهن‌آگاهی در ارتباط بین توانایی‌های شناختی و خردمندی مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاکی از آن بود که توانایی‌های شناختی تنها در صورتی منجر به خردمندی می‌شوند که همراه با ظرفیت خودآگاهی و تنظیم درونی باشند (Shoghi et al., 2023). این یافته با پژوهش‌های نظریه‌پردازانی همچون درخشناد و باقی همسو است که معتقدند خرد محصول تعامل سازنده بین توانمندی‌های شناختی، هیجانی و معنوی فرد است (Derakhshan & Bagheri, 2022).

همچنین، برخی مطالعات تجربی نظری کار بردن پرسشنامه‌های سه‌بعدی خرد، مؤید آن است که سازه خرد از طریق فرایندهای همچون ارزیابی شناختی مجدد، مهار پاسخ‌های هیجانی، و ساخت‌دهی تجربه‌های گذشته، به صورت خودتنظیمی بروز می‌یابد (Bluck & Glück, 2019).

از سوی دیگر، مطالعاتی نیز با تمرکز بر نقش جو خانواده، نشان داده‌اند که والدینی که دارای خرد بیشتر هستند، فرزندانی با رشد شناختی، اجتماعی و هیجانی مطلوب‌تری دارند، چراکه فضای تعاملی خانواده می‌تواند فرصت‌هایی برای تجربه همایی، حل تعارض، و یادگیری غیرمستقیم فراهم آورد (Boumpouli et al., 2022; Zare Mazloom et al., 2024). پژوهش‌هایی نظری شاهمرادی و همکاران (۲۰۲۱) نیز با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری، رابطه مثبت و معناداری بین جو عاطفی خانواده و رشد روانی سازنده، از جمله تمایزی‌افتنگی هیجانی و تصویر بدنه مثبت، یافته‌اند که

پایایی نیز در پژوهش آنها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد شناختی، هیجانی و تأملی به ترتیب 0.66 , 0.58 و 0.74 به دست آمد. در پژوهش حاضر به منظور تعیین اعتبار مقیاس خردمندی از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید.

پرسشنامه توانایی‌های شناختی نجاتی (۱۳۹۲): این پرسشنامه توسط نجاتی (۱۳۹۲) طراحی و تدوین شده است. این مقیاس شامل 30 گویه بوده، 7 خرده مقیاس حافظه (گویه‌های 1 تا 6), توجه انتخابی (گویه‌های 7 تا 12), تصمیم‌گیری (گویه‌های 13 تا 17), برنامه‌ریزی (گویه‌های 18 تا 20), توجه پایدار (گویه‌های 21 تا 23), شناخت اجتماعی (گویه‌های 24 تا 26) و انعطاف‌پذیری شناختی (گویه‌های 27 تا 30) را مورد سنجش قرار می‌دهد. با توجه به

منفی بودن این پرسشنامه، سؤال‌ها به صورت معکوس در طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از 5 به ازای تقریباً هرگز تا 1 به ازای تقریباً همیشه، مورد بررسی قرار می‌گیرند. این درحالی است که سؤال‌های 24 , 25 و 26 به صورت مستقیم در طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از 1 به ازای تقریباً هرگز و 5 به ازای تقریباً همیشه نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهش نجاتی (۱۳۹۲)، پایایی این مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه 0.83 گزارش کرده است. همچنین از طریق تحلیل عاملی روایی محتوایی و صوری آن را تأیید نموده است. همچنین بکیان کوله مرز، کرمی، مؤمنی و الهی (۱۳۹۷) پایایی این مقیاس را از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس 0.94 و برای خرده مقیاس‌های حافظه 0.86 , توجه انتخابی 0.84 , تصمیم‌گیری 0.77 برنامه‌ریزی 0.79 , توجه پایدار 0.66 , شناخت اجتماعی 0.79 و انعطاف‌پذیری شناختی 0.74 گزارش نموده‌اند. در پژوهش حاضر به منظور تعیین اعتبار مقیاس توانایی‌های شناختی از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید.

در روش مدل‌یابی معادلات ساختاری نظرات متفاوتی وجود دارد، اما اکثر پژوهشگران هم عقیده هستند که معادلات ساختاری با نمونه‌های بزرگ (حداقل 200 آزمودنی) قابل اجرا خواهد بود، و با توجه به قاعده استیونس (۲۰۰۹) مبنی بر وجود حداقل 15 شرکت‌کننده به ازای هر نشانگر (مؤلفه‌های متغیرها) و با توجه به اینکه در پژوهش حاضر تعداد 34 نشانگر (مؤلفه) وجود داشته است، بنابراین حجم نمونه مورد نیاز در بخش مدل‌یابی در پژوهش حاضر 510 نفر برآورد گردید. پرسشنامه‌های موردنظر در سامانه پرسای ایراندک طراحی و از طریق همین سامانه لینک مورد نظر در اختیار نمونه‌های آماری در دسترس قرار گرفت، و نمونه‌ها به صورت آنلاین پاسخگوی پرسشنامه‌ها بودند.

پرسشنامه خردمندی^۱ آردلت (۲۰۰۳): جهت سنجش میزان خرد نمونه‌های آماری از مقیاس خرد سه بعدی آردلت (۲۰۰۳) استفاده گردید. این مقیاس 39 گویه‌ای سه بعد شناختی، هیجانی و تأملی خرد را مورد سنجش قرار می‌دهد. گویه‌های پرسشنامه در طیف 5 درجه‌ای لیکرت و در دو فرم A و B طراحی شده‌اند، 14 گویه بعد شناختی، 13 گویه بعد تأملی و 12 گویه بعد هیجانی را می‌سنجد. فرم A با طیف لیکرت کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵)، و فرم B با طیف لیکرت در مورد من درست نیست (۱)، تا کاملاً در مورد من درست است (۱) نمره‌گذاری می‌گردد. گویه‌های هر بعد باهم همبستگی دارند. در مورد نمره‌گذاری هم گویه‌های 12 , 16 , 17 , 18 , 20 , 21 , 32 و 35 به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند (آردلت ۲۰۰۳). پایایی پرسشنامه بر اساس آزمون آلفای کرونباخ به ترتیب برای ابعاد شناختی، هیجانی و تأملی (0.85 , 0.72 , 0.71) در سطح قابل قبولی بوده است. در ایران نیز مرادی، کردنوقابی، یعقوبی و رشید (۱۳۹۷) روایی این ابزار را با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مطلوب 0.96 گزارش نمودند. ضریب

¹ three-dimensional wisdom scale

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

این مقیاس ۱۰ آیتمی جهت ارزیابی تمایل افراد به تنظیم هیجانات به دو طریق زیر تهیه شده است: ۱- ارزیابی مجدد شناختی - ۲- بازداری بیانگر. نمره‌گذاری بر اساس طیف لیکرت از به شدت مخالفم (۱) تا به شدت موافقم (۷) می‌باشد. در ارزیابی مجدد گویه‌های ۱ و ۳ و ۵ و ۷ و ۹ در بازداری بیانگر گویه‌های ۲ و ۴ و ۶ و ۸ و ۹ می‌باشند. نتایج پژوهش پایایی مناسبی را برای این آزمون گزارش کردند. آلفای کرونباخ ارزیابی مجدد ۰/۷۹ و بازداری بیانگر ۰/۷۳ بوده است، و همچنین اعتبار آزمون - آزمون مجدد در طول سه ماه برای هر دو مؤلفه این پرسشنامه ۰/۶۹ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز به منظور تعیین اعتبار مقیاس تنظیم هیجان از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از دو سطح آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزارهای SPSS-۲۶ و نرم افزار Amos نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها

برای پاسخ به سؤال اصلی پژوهش و بررسی روابط بین متغیرهای پژوهش شامل توانایی‌های شناختی، جو خانواده، تنظیم هیجانات و خردمندی، از آمار توصیفی و مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. در ابتدا، توصیف آماری متغیرهای اصلی پژوهش شامل میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی بررسی گردید. نتایج نشان داد میانگین نمرات متغیرها در سطح متوسط و نسبتاً بالا قرار دارد و مقادیر کجی و کشیدگی نیز در دامنه قابل قبول قرار داشته و نشان‌دهنده نرمال بودن توزیع داده‌هاست.

مقیاس جو خانواده هیل برن (۱۹۶۴): این پرسشنامه توسط هیل برن (۱۹۶۴) طراحی شده است. این ابزار دارای هشت خرده مقیاس دو سؤالی (محبت، نوازن، تأیید کردن، تجربیات مشترک، هدیه دادن، تشویق کردن، اعتماد و احساس امنیت) می‌باشد و شامل ۱۶ گویه، که هر دو سؤال در برگیرنده یک خرده مقیاس است. گویه‌های فرد مربوط به رابطه و احساس آزمودنی نسبت به پدر بوده و گویه‌های زوج بیانگر همان رابطه و احساس نسبت به مادر هستند. این ابزار بر مبنای طیف لیکرت به صورت ۱ بسیار کم تا ۵ بسیار زیاد نمره‌دهی شده و آزمودنی، بر حسب احساس خود، یکی از آن‌ها را علامت می‌زند. جمع کل هر دو نمره پدر - فرزندی و مادر - فرزندی به صورت جداگانه ۴۰ می‌باشد، که نمرات بالاتر از حد متوسط نشان‌دهنده وجود جو عاطفی مناسب بین اعضای خانواده و نمرات پایین‌تر از حد متوسط نشان‌دهنده جو عاطفی ضعیف در بین افراد خانواده می‌باشد. در مطالعه‌ای توسط طاهری میران محله (۱۳۹۶) به منظور بررسی آلفای کرونباخ، تنصیف و گاتمن استفاده شد و به ترتیب مقادیری برابر با ۰/۸۵، ۰/۷۷، ۰/۷۷ بدست آمده که نشان‌دهنده پایایی قابل قبول این مقیاس می‌باشد. در پژوهش حاضر نیز به منظور تعیین اعتبار مقیاس جو خانواده از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید.

مقیاس تنظیم شناختی هیجانی^۱ گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۱): این پرسشنامه توسط گارنفسکی و کرایج در سال (۲۰۰۱) جهت شناسایی راهبردهای مقابله‌ای شناختی افراد بعد از تجربه وقایع منفی تهیه و تنظیم شده است. این پرسشنامه چند بعدی و یک ابزار خود گزارشی است که دارای ۱۰ گویه می‌باشد و دارای دو فرم ویژه کودکان و بزرگسالان بوده که در این پژوهش از فرم ویژه بزرگسالان استفاده شده است، این آزمون نمره کل دارد.

¹ Cognitive Emotion Regulation Questionnaire

دوره دوم، شماره سوم

جدول ۱. شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
جو خانواده	۴۲.۶۶۶	۵.۸۰۴	-۰.۶۳۹	۱.۲۴۵
توانایی‌های شناختی	۸۷.۶۶۷	۵.۸۰۵	۱.۲۱۰	-۰.۱۸۸
تنظیم هیجانات	۲۸.۶۶۸	۳.۴۴۶	۰.۰۱۹	۱.۸۲۹
خردمندی	۴۳.۱۲۲	۳.۲۲۸	-۰.۲۰۵	-۱.۹۷۵

برای آزمون فرضیات پژوهش، مدل‌یابی معادلات ساختاری به کار رفت. مستقیم مثبت و معناداری بر تنظیم هیجانات و خردمندی دارند. همچنین تنظیم هیجانات نیز به طور مستقیم بر خردمندی اثر دارد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که توانایی‌های شناختی و جو خانواده هر دو اثر

جدول ۲. برآوردهای ضرایب اثر مستقیم

متغیرها	پارامتر استاندارد شده	t	sig
توانایی‌های شناختی → تنظیم هیجانات	۰.۲۶	۷.۶۱	۰.۰۱
توانایی‌های شناختی → خردمندی	۰.۱۱	۳.۰۵	۰.۰۱
جو خانواده → تنظیم هیجانات	۰.۱۶	۵.۰۳	۰.۰۱
جو خانواده → خردمندی	۰.۱۱	۳.۳۱	۰.۰۱
تنظیم هیجانات → خردمندی	۰.۱۴	۴.۱۱	۰.۰۱

برای بررسی نقش میانجی تنظیم هیجانات، اثرات غیرمستقیم نیز تحلیل هیجانات به طور غیرمستقیم بر خردمندی تأثیرگذارند و این مسیرهای شد. نتایج نشان داد که توانایی‌های شناختی و جو خانواده از طریق تنظیم غیرمستقیم نیز معنادار بودند.

جدول ۳. برآوردهای ضرایب اثر غیرمستقیم

متغیرها	پارامتر استاندارد شده	t	sig
جو خانواده → خردمندی (غیرمستقیم)	۰.۰۳	۳.۸۰	۰.۰۱
توانایی‌های شناختی → خردمندی (غیرمستقیم)	۰.۰۶	۴.۴۱	۰.۰۱

برازش مدل مورد نظر پژوهش بر اساس شاخص‌های برازش آماری نیز بررسی شد. مقادیر به دست‌آمده نشان‌دهنده برازش بسیار مناسب مدل پیشنهادی است. تمام شاخص‌ها در سطح قابل قبول یا مطلوب قرار دارند.

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

جدول ۴. مشخصه‌های نیکوی برازنده‌گی مدل

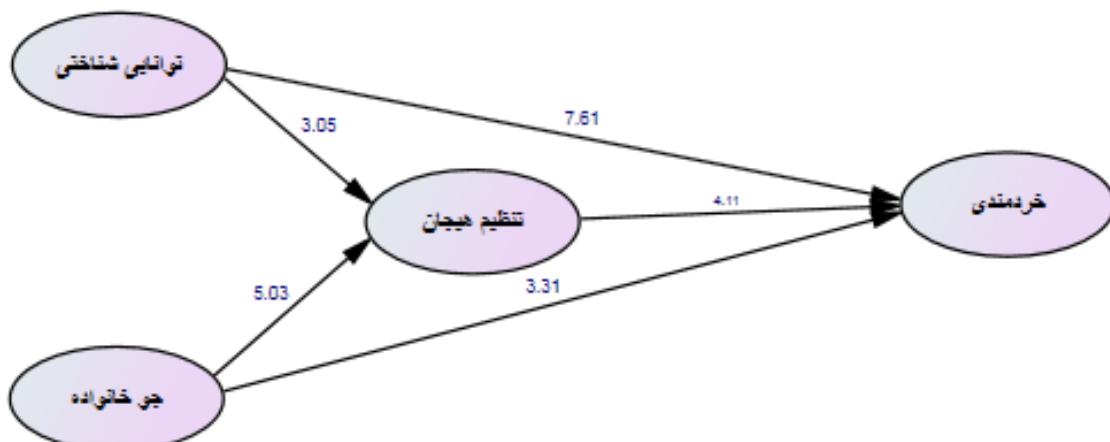
مشخصه	مقدار
مجذور کای	۲.۲۳
درجه آزادی	۱
نسبت مجذور کای به درجه آزادی (χ^2/df)	۲.۲۳
شاخص برازنده‌گی تطبیقی (CFI)	۱.۰۰
شاخص نکویی برازش (GFI)	۱.۰۰
شاخص تعديل شده نکویی برازش (AGFI)	۰.۹۸
جزر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)	۰.۰۳۹
P مقدار	۰.۱۳۵

خانواده دارای تأثیر کل برابر با 0.14^* بـ خردمندی است. همچنین، تنظیم هیجانات تأثیر مستقیمی برابر با 0.14^* دارد که اهمیت آن را در تبیین متغیر توانایی‌های شناختی دارای بالاترین تأثیر کل بـ خردمندی (0.17^*) و جو وابسته بـ رجستره می‌سازد.

در نهایت، برای مقایسه و تحلیل کامل مسیرهای مدل، ضرایب استاندارد شده اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل گزارش گردید. نتایج نشان داد توانایی‌های شناختی دارای بالاترین تأثیر کل بـ خردمندی (0.17^*) و جو

جدول ۵. ضرایب استاندارد شده اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرها

متغیرها	اثرات کل	اثرات غیرمستقیم	اثرات مستقیم
توانایی‌های شناختی $\rightarrow$ تنظیم هیجانات	۰.۲۶	–	۰.۲۶
توانایی‌های شناختی $\rightarrow$ خردمندی	۰.۱۷	۰.۰۶	۰.۱۱
جو خانواده $\rightarrow$ تنظیم هیجانات	۰.۱۶	–	۰.۱۶
جو خانواده $\rightarrow$ خردمندی	۰.۱۴	۰.۰۳	۰.۱۱
تنظیم هیجانات $\rightarrow$ خردمندی	۰.۱۴	–	۰.۱۴

شکل ۱. مدل برازش شده در حالت مقادیر استاندارد

بحث و نتیجه‌گیری

از سوی دیگر، نتایج پژوهش نشان داد که جو خانواده نیز به صورت معناداری بر سطح خردمندی دانشجویان تأثیر دارد. این یافته‌ها با مطالعات داخلی و بین‌المللی هم راستا هستند که نشان داده‌اند محیط خانوادگی، ساختار ارتباطی والدین با فرزندان، و جو عاطفی خانواده نقش مهمی در رشد روانی و اجتماعی افراد دارند و می‌توانند زمینه‌های رشد مؤلفه‌های خرد را فراهم کنند (Asmal & Latief, 2023). خانواده‌هایی که دارای جو حمایتی، تعاملی و امن هستند، فرصت بیشتری برای تأمل، همدلی، احترام به تفاوت‌ها و تجربه بین‌نسلی برای اعضای خود فراهم می‌سازند، که همگی از پایه‌های نظری خرد به شمار می‌روند (Kristjánsson et al., 2021). پژوهش‌های پیشین نیز نشان داده‌اند که خانواده‌های دارای انسجام بیشتر و روابط عاطفی مثبت‌تر، تأثیرات پایدارتری بر سازه‌های مانند تصمیم‌گیری اخلاقی، تاب‌آوری، نوع دوستی و خودفراروی دارند که همه در زمرة ویژگی‌های فرد خردمند محسوب می‌شوند (Zare Mazloom et al., 2024).

یافته مهم دیگر پژوهش مربوط به نقش میانجی تنظیم هیجانات در رابطه بین متغیرهای شناختی و محیطی با خردمندی است. نتایج نشان داد که تنظیم هیجانات به طور معناداری نقش واسطه را میان توانایی‌های شناختی و جو خانواده با خرد ایفا می‌کند. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیشین مبنی بر نقش کلیدی تنظیم هیجانات در سلامت روان و رفتارهای سازکارانه همسو است (Haines et al., 2016). بهویژه در شرایط استرس‌زا یا پیچیده، توانایی فرد در مهار هیجانات، بازسازی شناختی و پاسخ‌دهی متعادل، از عوامل تعیین‌کننده در شکل‌گیری رفتارهای خردمندانه است. افراد خردمند نه تنها قادر به پردازش اطلاعات پیچیده هستند بلکه می‌توانند هیجانات خود را در راستای اهداف بلندمدت کنترل و تنظیم کنند، امری که نیازمند توسعه راهبردهای مقابله‌ای کارآمد و آگاهی هیجانی است (Behrouian et al., 2020).

نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها در پژوهش حاضر نشان داد که مدل مفهومی طراحی شده برای تبیین سازه‌ی خردمندی دانشجویان، بر اساس توانایی‌های شناختی و جو خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجانات، از برازش مناسبی برخوردار است. تمامی مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم میان متغیرهای پژوهش معنادار بوده و به صورت تجربی مورد تأیید قرار گرفت. اثر مستقیم توانایی‌های شناختی بر خردمندی برابر با 0.11 و اثر غیرمستقیم آن از طریق تنظیم هیجانات برابر با 0.06 به دست آمد. همچنین، جو خانواده نیز اثر مستقیم 0.11 و اثر غیرمستقیم 0.03 بر خردمندی داشت. در نهایت، تنظیم هیجانات با ضریب تأثیر مستقیم 0.14 بر خردمندی نقش قابل توجهی ایفا کرد. این یافته‌ها بیانگر آن است که خردمندی دانشجویان تحت تأثیر همزمان عوامل شناختی، محیطی (خانواده) و تنظیمی (هیجانی) قرار دارد و هر سه حوزه در تبیین رفتار خردمندانه نقش مشترک ایفا می‌کنند.

یافته‌های به دست آمده در خصوص تأثیر توانایی‌های شناختی بر خردمندی با مطالعات پیشین همسو است. نتایج پژوهش نشان داد که افرادی که از توانایی‌های شناختی بالاتری برخوردارند، از سطح بالاتری از خردمندی نیز برخوردار هستند. این یافته با دیدگاه یانگ همسوست که معتقد است حافظه، توجه، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی به عنوان زیربنای عملکردهای خردمندانه عمل می‌کنند (Yang, 2020). همچنین یافته‌های پژوهش حاضر با نظریه استرنبرگ درباره "هوش عملی" هم راستا است؛ استرنبرگ هوش عملی را طرفیت استفاده بهینه از توانایی‌های شناختی در مواجهه با موقعیت‌های پیچیده می‌داند که لازمه رفتار خردمندانه است (Carroll, 2005). در واقع، آن دسته از دانشجویانی که قادرند تجربیات خود را پردازش، سازماندهی و معنا کنند، در برخورد با مسائل اجتماعی، اخلاقی و فردی نیز رویکردی انعطاف‌پذیر و تأمل‌گر ایانه اتخاذ می‌کنند، که از شاخه‌های خرد تلقی می‌شود.

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

شهرکرد در یک سال تحصیلی مشخص بوده است که ممکن است قابلیت تعیین نتایج را به سایر دانشگاهها یا جوامع سنی مختلف کاهش دهد. دوم، به کارگیری روش خودگزارشی در گردآوری داده‌ها ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی یا درک ذهنی شرکت‌کنندگان قرار گرفته باشد. همچنین، ماهیت مقطعي پژوهش امکان بررسی علیت قطعی را محدود می‌سازد و نمی‌توان با اطمینان از روابط علت و معلولی سخن گفت.

برای پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود که این مدل مفهومی در جمعیت‌های گوناگون مانند نوجوانان، بزرگسالان شاغل یا سالمندان نیز مورد آزمون قرار گیرد تا قابلیت تعیین آن بیشتر شود. همچنین، استفاده از طرح‌های طولی به پژوهشگران این امکان را می‌دهد که تغییرات خرد در طول زمان و در تعامل با سایر عوامل بررسی شود. استفاده از روش‌های ترکیبی (كمی-کیفی) نیز می‌تواند به درک عمیق‌تری از تجربه زیسته افراد خردمند و زمینه‌های فرهنگی آن‌ها کمک کند. همچنین پیشنهاد می‌شود نقش سایر متغیرهای روان‌شناختی مانند ذهن‌آگاهی، هوش هیجانی، یا باورهای معنوی نیز به عنوان عوامل میانجی یا تعدیل‌گر در مدل‌های آینده بررسی شود.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، توصیه می‌شود که برنامه‌ریزان آموزشی در دانشگاه‌ها با طراحی کارگاه‌هایی با محوریت توسعه توانایی‌های شناختی، مهارت‌های تنظیم هیجان و بهبود کیفیت تعاملات خانوادگی، زمینه لازم برای پرورش خرد در دانشجویان را فراهم آورند. مشاوران و روان‌شناسان تربیتی نیز می‌توانند از نتایج این پژوهش در تدوین مداخلات ارتقا‌یابی برای دانشجویانی که در تصمیم‌گیری، حل مسئله یا مدیریت هیجان با چالش مواجه هستند بهره ببرند. همچنین، توجه به جو عاطفی خانواده و آموختش والدین در زمینه حمایت روانی از فرزندان دانشجو می‌تواند در سیاست‌گذاری‌های حمایتی از سوی مراکز مشاوره دانشگاهی مورد توجه قرار گیرد.

تعارض منافع

پژوهش حاضر همچنین تأکید دارد که تنظیم هیجانات نه فقط به عنوان یک متغیر فردی، بلکه به عنوان سازوکاری روان‌شناختی عمل می‌کند که ظرفیت شناختی و حمایت‌های محیطی را به رفتار تبدیل می‌سازد. در واقع تنظیم هیجانات به متابه پل ارتباطی میان منابع درونی و بیرونی فرد عمل کرده و به فرد امکان می‌دهد تا تجربه‌های خود را معنا کرده، آن‌ها را به صورت تعادلی در خود درونی‌سازی کرده و در مواجهه با مسائل زندگی از آن‌ها بهره گیرد. این نتیجه با دیدگاه‌های نظریه‌پردازانی چون گلک و بلک در باب نقش ابعاد شناختی، هیجانی و تأملی خرد همخوانی دارد (Bluck & Glück, 2019). علاوه بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که شاخص‌های برازش مدل ساختاری مورد آزمون، در تمامی سطوح از جمله شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص نکویی برازش (GFI)، و شاخص RMSEA در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. این امر نشان می‌دهد که مدل پیشنهادی از قدرت تبیینی و قابلیت تعیین براخوردار بوده و می‌تواند به عنوان چارچوبی مفهومی برای درک بهتر عوامل مؤثر بر رشد خرد در دانشجویان مورد استفاده قرار گیرد. جمع‌بندی نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که خردمندی یک سازه چندبعدی و چندعاملی است که نیازمند تعامل همزمان بین توانایی‌های ذهنی، زمینه‌های محیطی و سازوکارهای تنظیمی است. این مدل، تصویری یکپارچه از فرایند رشد خرد در انسان ارائه می‌دهد و بیانگر آن است که فرد خردمند نه تنها باید دارای ظرفیت پردازش شناختی بالا باشد، بلکه باید در محیطی رشد یابد که حمایت عاطفی و معنوی کافی را برای او فراهم کند و در عین حال بتواند هیجانات خود را به درستی در موقعیت‌های مختلف تنظیم کند. یافته‌های این پژوهش می‌توانند مبنای نظری و عملی برای طراحی برنامه‌های مداخله‌ای جهت ارتقاء سطح خردمندی، بهویژه در میان نسل جوان دانشگاهی، باشد. مطالعه حاضر با وجود یافته‌های مفید، دارای محدودیت‌هایی نیز بوده است. نخست آنکه جامعه آماری پژوهش تنها شامل دانشجویان دانشگاه‌های

- intellectual assessment: Theories, tests, and issues (2nd ed., pp. 69-76) New York, NY: Guilford Press. <https://psycnet.apa.org/record/2005-09732-004>
- Derakhshan, N. B., & Bagheri, F. (2022). A Structural Model Predicting Wisdom Based on Successful Intelligence and Psychological Well-Being with the Mediating Role of Self-Efficacy. *Journal of Applied Family Therapy*, 3(1), 565-586. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.3.1.28>
- Ebrahimi, S. (2021). The Relationship Between Emotion Regulation and Alexithymia with Rumination in Women. <https://elmnnet.ir/article/11242289-99112/>
- Haines, S., Gleeson, J., Kuppens, P., Hollenstein, T., & Ciarrochi, J. (2016). The Wisdom to Know the Difference: Strategy-Situation Fit in Emotion Regulation in Daily Life Is Associated With Well-Being. *Psychological Science*. <https://doi.org/10.1177/0956797616669086>
- Kahlbaugh, P., & Budnick, C. J. (2023). Benefits of intergenerational contact: ageism, subjective well-being, and psychosocial developmental strengths of wisdom and identity. *The International Journal of Aging and Human Development*, 96, 135-159. <https://doi.org/10.1177/00914150211050881>
- Kristjánsson, K., Fowers, B., Darnell, C., & Pollard, D. (2021). Phronesis (practical wisdom) as a type of contextual integrative thinking. *Review of General Psychology*. <https://doi.org/10.1177/10892680211023063>
- Rejali, H., & Yousefi, Z. (2021). Prediction of the relationship with the spouse based on wisdom and thought control strategies and the moderating role of the dimensions of family relationships and triangulation in married women. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 2(1), 126-142. <https://journals.kmanpub.com/index.php/aftj/article/view/412>
- Shahmoradi, S., Pourabrahimi, T., & Habibi, M. B. (2021). Structural Equation Modeling of Alexithymia Based on Emotional Climate (Family) and Attachment Styles with the Mediating Role of Differentiation and Body Image in Married Individuals. *Journal of Behavioral Science Research*, 3(16), 439-453. <https://doi.org/10.52547/rbs.19.3.439>
- Shoghi, B., Mohammadi, A., & Pirkhaefi, A. (2023). The Mediating Role of Mindfulness in the Relationship between Cognitive Abilities and Wisdom in Students. *Sociology of Education*, 8(2), 262-273. <https://doi.org/10.22034/ijes.2023.707076>
- Tikhomirova, T., Malykh, A., & Malykh, S. (2020). Predicting academic achievement with cognitive abilities: Cross-sectional study across school education. *Behavioral Sciences*, 10(10), 158. <https://doi.org/10.3390/bs10100158>
- Yang, S. Y. (2014). Wisdom and learning from important and meaningful life experiences. *Journal of Adult Development*, 21(3), 129-146. <https://doi.org/10.1007/s10804-014-9186-x>
- Yang, S. Y. (2020). Wisdom and memory: Autobiographical memories as the foundation for the recall of wisdom incidents. *New Ideas in Psychology*, 57, 1-7. <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2019.100761>
- Zare Mazloom, M., Ardel, M., Asadi, S., & Dehghani, F. (2024). Parents' Wisdom and Adolescents' Cognitive, Social, and Emotional Developmental Qualities. *Journal of Family Issues*. <https://doi.org/10.1177/0192513X231155650>
- در انجام مطالعه حاضر، هیچ گونه تضاد منافعی وجود ندارد.
- حمایت مالی**
- این پژوهش حمایت مالی نداشته است.
- موازین اخلاقی**
- در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.
- مشارکت نویسندها**
- در نگارش این مقاله تمامی نویسندها نقش یکسانی ایفا کردند.
- تشکر و قدردانی**
- از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش باری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.
- References**
- Ardelt, M., & Jeste, D. V. (2016). Wisdom and hard times: The ameliorating effect of wisdom on the negative association between adverse life events and well-being. *The Journals of Gerontology, Series B*, 73(8), 1374-1383. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbw137>
- Asmal, I., & Latief, R. (2023). The Presence of a Family Communal Space as a Form of Local Wisdom towards Community Cohesion and Resilience in Coastal Settlements. *Sustainability*, 15, 8167. <https://doi.org/10.3390/su15108167>
- Behrouian, M., Ramezani, T., & Deghhan, M. (2020). The Effect of Emotion Regulation Training on Stress, Anxiety, and Depression in Family Caregivers of Patients with Schizophrenia: A Randomized Controlled Trial. *Community Mental Health Journal*, 56, 1095-1102. <https://doi.org/10.1007/s10597-020-00574-y>
- Bluck, S., & Glück, J. (2019). From the inside out: People's implicit theories of wisdom. In (pp. 84-109). In R. J. Sternberg & J. Jordan (Eds.), *A handbook of wisdom: Psychological perspectives* Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511610486.005>
- Boumpouli, C., Brouzos, A., & Vassilopoulos, S. P. (2022). Conceptualizing parenting wisdom: Scale development and validation. *Marriage & Family Review*, 58(4), 329-361. <https://doi.org/10.1080/01494929.2021.1974642>
- Carroll, J. B. (2005). The three-stratum theory of cognitive abilities. In. In D. P. Flanagan & P. L. Harrison (Eds.), *Contemporary*